

Ocena przystosowania wybranych obiektów rekreacyjnych w Koninie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową: praca oryginalna

Assessment of adaptation of selected recreational facilities in Konin to the needs of people with mobility disabilities

Katarzyna Dudek¹, Wojciech Kuliczkowski

¹ Społeczna Akademia Nauk w Łodzi

Streszczenie

Bariery architektoniczne są najbardziej widoczne, mierzalne, definiowalne i najprostsze do usunięcia spośród barier, z którymi borykają się osoby z niepełnosprawnością. W całej Polsce tylko 10% obiektów użyteczności publicznej jest obecnie w pełni dostępnych dla osób z ograniczoną sprawnością.

Celem badań była ocena stopnia przystosowania obiektów rekreacyjnych w Koninie do potrzeb osób z dysfunkcją ruchową.

Przeprowadzono rzeczywiste pomiary elementów architektonicznych badanych obiektów i porównano je z normami oraz zostały one ocenione w skali 1-6 przez osoby z dysfunkcjami narządu ruchu.

W pływalni „Rondo” siedem elementów architektonicznych jest niezgodnych z normami prawa budowlanego, a w pływalni „Zatorze” od norm odbiega pięć elementów architektonicznych. Średnia subiektywnej oceny pływalni „Rondo” wyniosła 4,78 pkt, a pływalni Zatorze 4,81 pkt. W kinie „Centrum” sześć elementów architektonicznych jest niezgodnych z normami prawa budowlanego, a w kinie „Helios” norm nie spełniają trzy elementy architektoniczne. Średnia subiektywnej oceny kina „Centrum” wyniosła 3,84 pkt, a kina „Helios” – 5,18 pkt. W parku im. F. Chopina jeden element nie odpowiada normie, w parku 700-lecia dwa elementy nie

spełniają wytycznych prawa budowlanego. Średnia subiektywnej oceny parku im. F. Chopina wyniosła 4,85 pkt, a parku 700-lecia – 3,92 pkt.

Badane obiekty rekreacyjne w Koninie nie spełniają wszystkich norm prawa budowlanego, przez co ich dostępność dla osób z niepełnosprawnością jest utrudniona. Najbardziej przyjazne dla osób z dysfunkcją narządu ruchu jest kino Helios, najmniej drugie kino – „Centrum”. Niewielkie i relatywnie tanie poprawki architektoniczne mogą podnieść poziom dostępności do rozrywki i rekreacji w Koninie.

Słowa kluczowe

niepełnosprawność, bariery architektoniczne, rekreacja

Abstract

Architectural barriers are the most visible, measurable, definable and the simplest in solving of all the barriers. Only 10% of public utilities in Poland are fully accessible to people with disabilities.

The aim of the research was to assess the degree of adaptation of recreational facilities in Konin to the needs of people with mobility dysfunctions.

Real measurements of architectural elements of the examined objects were carried out and compared with the standards. They were also evaluated on a scale of 1-6 by people with mobility dysfunctions.

In the „Rondo” swimming pool seven architectural elements are inconsistent with the standards of the Construction Law, in the „Zatorze” swimming pool five architectural elements do not fulfill standards. The average subjective rating of the „Rondo” swimming pool was 4.78 points and the „Zatorze” swimming pool was 4.81 points. In the „Center” cinema six architectural elements are inconsistent with the standards of the Construction Law, in the „Helios” cinema three architectural elements do not fulfill standards. The average subjective rating of the „Centrum” cinema was 3.84 points and the „Helios” cinema 5.18 points. In the Chopin Park one element does not correspond to the norm, in the 700th Anniversary Park two elements are inconsistent with the standards of the Construction Law. The average subjective rating of the Chopin Park was 4.85 points, and the 700th Anniversary Park 3.92 points.

The recreational facilities in Konin do not fulfill the standards of the Construction Law, making their accessibility to people with disabilities difficult. The Helios cinema is the most friendly for persons with mobility dysfunction, the least is second cinema – the „Center”. Small and relatively cheap architec-

tural improvements can raise the level of accessibility to entertainment and recreation in Konin.

Key words

disability, architectural barriers, recreation

Wstęp

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych i protokół fakultatywny do niej przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 grudnia 2006 roku na mocy rezolucji nr 61/106 mówi o tym, iż „niepełnosprawność jest pojęciem ewoluującym i [...] wynika z interakcji między osobami z dysfunkcjami a barierami wynikającymi z postaw ludzkich i środowiska, które utrudniają tym osobom pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami” [1]. Również w karcie Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1997 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla prawo osób z niepełnosprawnością do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym, w środowisku wolnym od barier [2]. Mimo że bariery architektoniczne są najbardziej widoczne, mierzalne, definiowalne i najprostsze do usunięcia spośród barier (inne bariery to przeszkody instytucjonalne, ekonomiczne, edukacyjne, społeczne), to ciągle stanowią problem dla ludzi z niepełnosprawnością, szczególnie w dużych miastach, gdzie infrastruktura dostosowana jest przede wszystkim do osób sprawnych. W całej Polsce tylko 10% obiektów użyteczności publicznej jest obecnie w pełni dostępnych dla osób z niepełnosprawnością [3]. O ile nowo powstałe budynki użyteczności publicznej (urzędy, szkoły, markety, kryte pływalnie, kina, itp.) coraz częściej spełniają wymogi Ustawy Prawo budowlane, to obiekty stare nie spełniają zasad dostępności, chociaż w niektórych wystarczyłyby niewielkie poprawki elementów architektonicznych.

Rozporządzenie Rady Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku definiuje warunki techniczne, jakie powinny spełniać obiekty użyteczności publicznej i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 roku poz. 1422). Jest to „budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub

telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny” [4]. W dalszej części Rozporządzenia wskazane są warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, by były dostępne dla osób z niepełnosprawnością.

Zobowiązanie do budowania Europy bez barier zadeklarowała Komisja do Parlamentu Europejskiego. W dokumencie Europejska Strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: „Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier” określiła osiem podstawowych obszarów działania: dostępność, uczestnictwo, równość, zatrudnienie, kształcenie i szkolenie, ochrona socjalna, zdrowie i działania zewnętrzne [5]. Nie bez znaczenia jako pierwszy i podstawowy obszar działania wyznaczono „dostępność” – który oznacza, że osoby z niepełnosprawnością muszą mieć zapewniony dostęp na równych prawach z innymi do środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz pozostałych obiektów i usług. Dzięki temu istnieje możliwość uczestniczenia w każdej sferze życia społecznego i gospodarczego niepełnosprawnych obywateli naszego społeczeństwa.

Z dniem 1 stycznia 1999 roku Konin stał się jednym z 65 miast na prawach powiatu i według danych Urzędu Statystycznego na koniec czerwca 2017 roku liczył 75 077 mieszkańców [6]. Jednym z ważniejszych zjawisk występujących na terenie miasta jest rosnąca liczba osób z niepełnosprawnością. Według spisu powszechnego z 2011 roku w Koninie było 11 763 osób z niepełnosprawnością [7]. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015–2025” przedstawił wyniki badań przeprowadzonych na 406 osobach z niepełnosprawnością [8]. Wśród badanych osób najczęstszym schorzeniem było upośledzenie narządu ruchu. Ponieważ bariery architektoniczne dotyczą nie tylko osób z niepełnosprawnością ruchową, ale są również uciążliwe (a często nie do pokonania) dla rodziców z dziećmi w wózkach, warto przytoczyć za Głównym Urzędem Statystycznym, że w czerwcu 2017 miasto Konin liczyło 1 868 małych obywateli do 2 lat, dla których środkiem lokomocji był przede wszystkim wózek dziecięcy [6]. Utrudnienia w poruszaniu się mają również osoby po

65. roku życia, których w pierwszej połowie 2017 roku zarejestrowano 14 804.

Celem badań była ocena stopnia przystosowania obiektów rekreacyjnych w Koninie do potrzeb osób z dysfunkcją ruchową.

Materiał i metody

Za zgodą dyrekcji Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, dyrekcji pływalni „Rondo” i pływalni „Zatorze”, dyrekcji kin „Centrum” i „Helios” w Koninie przeprowadzono analizę przystosowania badanych obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Przeprowadzono rzeczywiste pomiary elementów architektonicznych badanych obiektów i porównano je z normami według ustawy (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z 2003 r. Nr 33, poz. 270 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1156) [4].

W badaniu subiektywnej oceny przez użytkowników wzięty udział cztery osoby. Wolontariusze są członkami Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka „Podaj dalej” w Koninie (tabela 1). Wszyscy korzystali z basenów „Rondo” i „Zatorze”, kin „Centrum” i „Helios”. Wszyscy znają również konińskie parki. Elementy architektoniczne zostały ocenione w skali od jednego do sześciu punktów (1 pkt – bardzo niesatysfakcjonujące; 2 pkt – niesatysfakcjonujące; 3 pkt – raczej niesatysfakcjonujące; 4 pkt – raczej satysfakcjonujące; 5 pkt – satysfakcjonujące; 6 pkt – bardzo satysfakcjonujące).

Projekt badań uzyskał zgodę Komisji Bioetyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.

Wyniki

Rzeczywiste pomiary 20 najważniejszych elementów architektonicznych w pływalniach porównano z normami według ustawy (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z 2003 r. Nr 33, poz. 270 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1156).

W pływalni „Rondo” siedem elementów architektonicznych okazało się niezgodnych z normami Prawa budowlanego (tabela 2):

- liczba stopni w jednym biegu schodów zewnętrznych – 12 (norma: 10 stopni);
- zbyt wąskie schody wewnętrzne – 59 cm (norma: 60–65 cm);
- za wysoko umieszczona miska ustępowa – 50 cm (norma: 38–40 cm);

- zbyt krótkie poręcze po obu stronach umywalki – 64 cm (norma: 75–85 cm);
- za wysokie krzesło prysznicowe – 53 cm (norma: 38–40 cm);
- zbyt mała odległość krzesła prysznicowego od narożnika – 23 cm (norma: 30–45 cm);
- za mała odległość baterii prysznicowej od narożnika natrysku – 35 cm (norma: 50 cm).

W pływalni „Zatorze” pięć elementów architektonicznych odbiegało od norm ustalonych w Prawie budowlanym (tabela 2):

- za wąskie skrzydła drzwi zewnętrznych – 70/81 cm (norma: 90 cm jednego skrzydła);
- nieprawidłowe wymiary stanowiska postojowego dla samochodów na parkingu – 3,10×4,05 m (norma = 3,6×5 m);
- złe wymiary umywalki – szerokość 50 cm, głębokość 43 cm (norma: szerokość 60–70 cm, głębokość: 50–60 cm);
- zbyt krótkie poręcze po obu stronach umywalki – 66 cm (norma: 75–85 cm);
- zbyt mała odległość baterii prysznicowej od narożnika natrysku – 42 cm (norma: 50 cm).

Wolontariusze testujący pływalnie oceniali osiem elementów architektonicznych w skali od 1 do 6 punktów. W pływalni „Rondo” najwyżej oceniono przystosowanie głównego wejścia obiektu. Najmniej punktów przyznano dojazdowi/dojściu do głównego wejścia obiektu oraz systemowi oznakowania obiektu (np. wyjście awaryjne, windy, toalety itp.) (tabela 3). W pływalni „Zatorze” natomiast najwyżej oceniono dostęp do punktu obsługi klienta (np. kasy, recepcji, szatni, baru itp.). Najniżej zaś przystosowanie toalet wewnątrz budynku (tabela 4).

Średnia subiektywna ocena pływalni „Rondo” wyniosła 4,78 pkt, a pływalni Zatorze – 4,81 pkt, co oznacza, że według wolontariuszy przystosowanie obu obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową jest raczej satysfakcjonujące.

Rzeczywiste pomiary 15 najważniejszych elementów architektonicznych w kinach porównano z normami według ustawy (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z 2003 r. Nr 33, poz. 270 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1156).

W kinie „Centrum” sześć elementów architektonicznych okazało się niezgodnych z normami prawa budowlanego (tabela 5):

- brak stanowiska postojowego dla osób z niepełnosprawnością na parkingu;
- za mała szerokość skrzydła drzwi wejściowych – 85 cm (norma: 90 cm);
- za wysoka lada – 110 cm (norma: wysokość nie większa niż 90 cm);
- zbyt duża liczba stopni w jednym biegu schodów w sali kinowej – 25 cm (norma: mniej niż 17);
- za wysoka miska ustępowa – 42 cm (norma: 38–40 cm);
- za duży kąt nachylenia pochylni przy drzwiach awaryjnych – 24% (norma – przy wysokości ponad 0,5 m: 6% nachylenia).

W kinie „Helios” trzy elementy architektoniczne odbiegały od norm ustalonych w Prawie budowlanym (tabela 5):

- za wysoka lada recepcji – 100 cm (norma – wysokość lamy nie większa niż 90 cm);
- za wysoka miska ustępowa – 42 cm (norma 38–40 cm);
- brak pochylni przy wyjściu awaryjnym.

Wolontariusze, oceniając kina w skali od 1 do 6 pkt, sprawdzili osiem elementów architektonicznych. W kinie „Centrum” wolontariusze najniżej ocenili usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby z niepełnosprawnością oraz dojazd/dojście do głównego wejścia obiektu. Najwięcej punktów otrzymała szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu (tabela 6). W kinie „Helios” najniższą notę wolontariusze wystawili ostatnim 10 metrom do głównego wejścia obiektu. Najwyżej oceniono przystosowanie toalet wewnątrz obiektu (tabela 7).

Średnia subiektywna ocena kina „Centrum” wyniosła 3,84 pkt, a kina „Helios” – 5,18 pkt. Oznacza to, że według wolontariuszy przystosowanie kina „Centrum” do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową jest raczej niesatysfakcjonujące, natomiast kina „Helios” – satysfakcjonujące.

Nie ma polskich norm, które by szczegółowo określały techniczno-przestrzenne parametry środowiska miejskiego, uwzględniające potrzeby jak najliczniejszej grupy użytkowników, w tym osób z dysfunkcją narządu ruchu. W badanych parkach sprawdzono, czy podstawowe elementy spełniają normy architektoniczne.

W parku im. F. Chopina (obiekt I) na dziewięć badanych elementów architektonicznych jeden nie odpowiada normie (tabela 8):

- toaleta publiczna – nieprzystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

W parku 700-lecia (obiekt II) na pięć badanych elementów architektonicznych dwa elementy nie spełniają norm prawa budowlanego (tabela 8):

- brak stanowiska postojowego dla osób z niepełnosprawnością na parkingu;
- brak toalety publicznej.

W ocenie wolontariuszy z dysfunkcją narządu ruchu park im. F. Chopina w Koninie otrzymał najwyższą notę za dojazd/dojście do obiektu. Wolontariusze wysoko ocenili też usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby z niepełnosprawnością. Najmniej punktów przyznano przystosowaniu toalet wewnątrz obiektu (tabela 10). Również w parku 700-lecia najwyżej oceniono dojazd/dojście do głównego wejścia obiektu. Najmniej punktów przyznano za brak toalet (tabela 11).

Średnia subiektywna ocena parku im. F. Chopina wyniosła 4,85 pkt, a parku 700-lecia – 3,92 pkt. Oznacza to, że według wolontariuszy przystosowanie parku im. F. Chopina do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową jest raczej satysfakcjonujące, natomiast parku 700-lecia – raczej niesatysfakcjonujące.

Dyskusja

Wyniki badań własnych wykazały, że obiekty rekreacyjne, którym się przyglądano, nie są w pełni przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Analiza przeprowadzonych badań określiła, co należałoby zmienić lub poprawić, aby zwiększyć ich dostępność. W Koninie jest wiele obiektów użyteczności publicznej, z których dostępnością zmagają się osoby z niepełnosprawnością ruchową. W 2013 roku wolontariusze (sprawni i z niepełnosprawnością ruchową) z Fundacji „Podaj dalej” zbadali 53 obiekty i 14 ulic w Koninie pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Badano urzędy, szkoły, biblioteki, apteki, sklepy. Obiekty przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządów ruchu otrzymały znak MIEJSCE DOSTĘPNE. Projekt zakończył się raportem „Konin – miasto dostępne” [9]. W celu przyspieszenia procesu likwidacji barier architektonicznych niezbędne jest opracowanie odpowiednich procedur i systemowych rozwiązań prawno-finansowych. Architekci powinni konsekwentnie walczyć o swoje projekty przyjazne dla osób z niepełnosprawnością, a inwestorzy nie powinni oszczędzać kosztem dostępności obiektu. Należy również zaostrzyć przepisy prawa

budowlanego poprzez wprowadzenie obowiązku stosowania w przebudowywanych i remontowanych budynkach rozwiązań, które ułatwiłyby dostępność osobom starszym oraz tym z dysfunkcjami narządu ruchu.

Jako przykład takiego działania może posłużyć francuska ustawa nr 2005-102, która wprowadziła zmiany w 15 kodeksach, dzięki czemu opracowano 200 dekretów i rozporządzeń wykonawczych [10]. Ustawa francuska nakłada wysokie grzywny (do 75 tys. euro i sześć miesięcy więzienia) na osoby i przedsiębiorstwa, które nie przestrzegają zasad dostępności. Badania przeprowadzone w Koninie wykazały, że czasami wystarczy zrobić bardzo niewiele (np.: załatać dziurę przed wejściem, obniżyć ladę, przykleić taśmę antypoślizgową), aby obiekt stał się lepiej dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ludzie niedotknięci dysfunkcją często nie zauważają problemu dostępności, nie zdają sobie sprawy, że bariery architektoniczne wzmagają niepełnosprawność, gdyż uniemożliwiają pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

Wnioski

Na podstawie analizy uzyskanych wyników badań dotyczących sześciu obiektów rekreacyjnych w Koninie sformułowano następujące wnioski:

Badane obiekty rekreacyjne w Koninie nie spełniają wszystkich norm prawa budowlanego, przez co ich dostępność dla osób z niepełnosprawnością jest utrudniona.

Najbardziej przyjazne dla osób z dysfunkcją narządu ruchu jest kino „Helios”, najmniej – kino „Centrum”.

Niewielkie i relatywnie tanie poprawki architektoniczne mogą podnieść poziom dostępności do rozrywki i rekreacji w Koninie.

Piśmiennictwo

1. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Nowy Jork, 13 XII 2006 (Dz. U. poz.882).
2. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. z 13.08.1997 r. Nr 50 poz. 475).
3. Barczyński PG. Udostępnianie przestrzeni publicznych dla wszystkich, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością, Inżynier Budownictwa 2011, nr 7/8.
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12.04.2002 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 690).
5. Komunikat Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego I Komitetu Regionów, Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier. Bruksela. 15 XI 2010.
6. GUS. Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego – IV kwartał 2017. Poznań.
7. GUS. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011. Raport z wyników. Warszawa 2012.
8. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015–2025.
9. Raport Konin – miasto dostępne, Fundacja „Podaj dalej”, Konin, XI 2013.
10. Ustawa równa prawa i możliwości, partycypacja i obywatelstwo osób niepełnosprawnych (2005-102 Act), Paryż, 11 II 2005.

Tabela 1. Dane demograficzne osób z niepełnosprawnością testujących przystosowanie obiektów rekreacyjnych w Koninie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Dane demograficzne	Osoby z niepełnosprawnością ruchową			
Inicjały	KZ	MB	JM	AW
Płeć	m	m	k	m
Rodzaj schorzenia	spastyczne porażenie kończyn	uraz rdzenia kręgowego	porażenie mózgowe	amputacja podudzia
Wiek w dniu urazu	od urodzenia	27 lat	od urodzenia	21 lat
Stopień niepełnosprawności	znaczny	znaczny	umiarkowany	znaczny
Wykształcenie	średnie	zawodowe	wyższe mgr	zawodowe
Aktualne zajęcie	zatrudniony	zatrudniony	bezrobotny	bezrobotny
Sposób lokomocji	kule	wózek	kule	wózek

Tabela 2. Zestawienie pomiarów rzeczywistych elementów architektury
pływalni „Rondo” i „Zatorze” w Koninie

L.p.	Element architektury	Normy wg ustawy	Pomiar		Ocena	
			Rondo	Zatorze	Ron- do	Zato- rze
1.	Dostęp na każdą kondygnację budynku	Winda (dźwig)	Winda	Winda	Z	Z
2.	Drzwi wejściowe do pomieszczeń ogólnodostępnych	Szerokość 90 cm Wysokość 200 cm	92 cm 206 cm	100 cm 200 cm	Z	Z
3.	Drzwi zewnętrzne dwuskrzydłowe	Szerokość jednego skrzydła 90 cm	92 cm	70 cm/ 81 cm	Z	NZ
4.	Liczba stopni w jednym biegu schodów wewnątrz budynku	Nie więcej niż 17 stopni	9 stopni	8 stopni	Z	Z
5.	Liczba stopni w jednym biegu schodów na zewnątrz budynku	Nie więcej niż 10 stopni	12	1	NZ	Z
6.	Schody zewnętrzne	Szerokość nie mniejsza niż 35 cm	38 cm	208 cm	Z	Z
7.	Schody wewnętrzne	Szerokość 60–65 cm	59 cm	61 cm	NZ	Z
8.	Kabina natryskowa niezamknięta	Szerokość 90 cm; Powierzchnia nie mniejsza niż 0,9 m ²	110 cm × 130 cm	87 cm × 135 cm	Z	Z
9.	Kabina w toalecie publicznej	Wymiary min. 150 cm × 150 cm	200 cm × 200 cm	150 cm × 150 cm	Z	Z
10.	Stanowisko postojowe dla samochodów na parkingu	Szerokość 3,6 m Długość 5 m	3,10 m 5,5 m	3,10 m 4,05 m	Z	NZ
11.	Miska ustępowa	Wysokość z deską 38–40 cm	50 cm	40 cm	NZ	Z
12.	Poręcze w łazienkach	Wysokość 75–85 cm	82 cm	82 cm	Z	Z

13.	Umywalka	Szerokość 60–70 cm Głębokość 50–60 cm	66 cm 56 cm	50 cm 43 cm	Z	NZ
14.	Poręcz po obu stronach umywalki	Długość 75–85 cm	64 cm	66 cm	NZ	NZ
15.	Baterie umywal- kowe	Mieszacze, przyciskacze lub czujniki	mieszacze	mieszacze	Z	Z
16.	Posadzka łazienki z natryskiem	Antypoślizgowa	Antypoślizgowa	Antypoślizgowa	Z	Z
17.	Natrysk	Bez progów	Bez progów	Bez progów	Z	Z
18.	Krzesiśko pryszni- cowa	Wysokość 38–40 cm	53 cm	40 cm	NZ	Z
19.	Odległość krzesiś- ka od narożnika	30–45 cm od ściany bocznej natrysku	23 cm	40 cm	NZ	Z
20.	Bateria pryszni- cowa	W odległości 50 cm od narożnika natrysku	35 cm	42 cm	NZ	NZ

Legenda: Z – zgodny z normą; NZ – niezgodny z normą.

Tabela 3. Subiektywna ocena pływalni „Rondo”

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	5	5	5	4	4,75
Dojazd/ dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 m)	3	4	6	5	4,50
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	5	5	6	6	5,50
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	5	5	4	5	4,75
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	5	5	5	4	4,75
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	4	5	4	6	4,75
System oznakowania obiektu (np. wyjście awaryjne, windy, toalety itp.)	4	5	4	5	4,50
Dostęp do punktu obsługi klienta (np. kasa, recepcja, szatnia, bar itp.)	5	5	5	4	4,75

Tabela 4. Subiektywna ocena pływalni „Zatorze”

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	5	5	6	5	5,25
Dojazd/ dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 m)	5	4	6	6	5,25
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	5	5	5	5	5,00
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	4	5	4	5	4,50
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	5	5	5	4	4,75
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	4	5	3	4	4,00
System oznakowania obiektu (np. wyjście awaryjne, windy, toalety itp.)	4	5	3	5	4,25
Dostęp do punktu obsługi klienta (np. kasa, recepcja, szatnia, bar itp.)	6	5	5	6	5,50

Tabela 5. Zestawienie pomiarów rzeczywistych elementów architektury kin „Centrum” i „Helios” w Koninie

L.p.	Element architektury	Normy wg ustawy	Pomiar		Ocena	
			Centrum	Helios	Centrum	Helios
1.	Stanowisko postojowe dla samochodów na parkingu	Szerokość 3,6 m Długość 5 m	brak	3,80 m 5,05 m	NZ	Z
2.	Drzwi wejściowe dwuskrzydłowe	Szerokość jednego skrzydła 90 cm	85 cm	106 cm	NZ	Z
3.	Wysokość i szerokość recepcji	Wysokość maks. 90 Szerokość min. 90	110 cm 600 cm	100 cm 617 cm	NZ	NZ
4.	Drzwi wejściowe do sali kinowej	Szerokość 90 cm Wysokość 200 cm	120 cm 214 cm	106 cm 228 cm	Z	Z
5.	Drzwi wejściowe do WC	Szerokość 90 cm Wysokość 200 cm	96 cm 200 cm	105 cm 201 cm	Z	Z
6.	Liczba stopni w jednym biegu schodów do sali kinowej	Nie więcej niż 17 stopni	7/9 stopni	Poziom 0	Z	Z
7.	Liczba stopni w jednym biegu schodów w sali kinowej	Nie więcej niż 17 stopni	25/9/4 stopni	9/17 stopni	NZ	Z
8.	Schody do sali kinowej wewnętrzne	Szerokość 60–65 cm	65 cm	Poziom 0	Z	Z
9.	Schody w sali kinowej wewnętrzne	Szerokość 260–65 cm	65 cm	60 cm	Z	Z
10.	Pochylnie przy wyjściu awaryjnym	Przy wysokości ponad 0,5 m - nachylenie 6%	24%	Brak pochylni	NZ	NZ
11.	Kabina w toalecie publicznej	Wymiary 150 cm × 150 cm	205 cm × 225 cm	220 cm × 200 cm	Z	Z
12.	Miska ustępowa	Wysokość z deską 38–40 cm	42 cm	42 cm	NZ	NZ
13.	Poręcze w łazienkach	Wysokość 75–85 cm	84 cm	76 cm	Z	Z
14.	Umywalka	Szerokość 60–70 cm Głębokość 50–60 cm	64 cm 54 cm	65 cm 55 cm	Z	Z
15.	Baterie umywalkowe	Mieszacze, przyciskacze lub czujniki	mieszacze	mieszacze	Z	Z

Legenda: Z – zgodny z normą; NZ – niezgodny z normą.

Tabela 6. Subiektywna ocena kina „Centrum”

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	4	4	3	2	3,25
Dojazd/dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 m)	3	4	3	3	3,25
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	4	5	3	3	3,75
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	4	4	3	6	4,25
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	4	4	4	6	4,50
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	4	5	3	4	4,00
System oznakowania obiektu (np. wyjście awaryjne, windy, toalety itp.)	4	4	4	2	3,50
Dostęp do punktu obsługi klienta (np. kasa, recepcja, szatnia, bar itp.)	4	4	5	4	4,25

Tabela 7. Subiektywna ocena kina „Helios”

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	5	5	5	6	5,25
Dojazd/dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 m)	5	4	4	6	4,75
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	5	5	5	6	5,25
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	5	5	5	6	5,25
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	5	5	5	6	5,25
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	5	5	6	6	5,50
System oznakowania obiektu (np. wyjście awaryjne, windy, toalety itp.)	4	5	5	6	5,00
Dostęp do punktu obsługi klienta (np. kasa, recepcja, szatnia, bar itp.)	5	5	5	6	5,25

CC-BY-SA

Tabela 8. Zestawienie pomiarów rzeczywistych elementów architektury parków „im. F. Chopina” (obiekt I) i „700-lecia” (obiekt II) w Koninie

L.p.	Element architektury	Normy wg ustawy	Pomiar		Ocena	
			Obiekt I	Obiekt II	Obiekt I	Obiekt II
1.	Stanowisko postojowe dla samochodów na parkingu	Szerokość 3,6 m Długość 5 m	3,8 m 5 m	brak	Z	NZ
2.	Bramy i furtki	Otwierane do wewnątrz	Otwierane do wewnątrz	brak	Z	ND
3.	Szerokość bramy	240 cm	490 cm	brak	Z	ND
4.	Szerokość furtki	90 cm	90 cm	brak	Z	ND
5.	Skrzydło furtki	Otwierane do szerokości 110 cm	Otwierane do szer. 110 cm	brak	Z	ND
6.	Wjazd do parku	Nawierzchnia utwardzona	utwardzona	utwardzona	Z	Z
7.	Kratki ściekowe	Nie mogą wystawać wyżej niż 2 cm ponad lico powierzchni	Nie wystają powyżej 2 cm	Nie wystają powyżej 2 cm	Z	Z
8.	Kabina w toalecie publicznej	Wymiary 150 cm × 150 cm	brak	brak	NZ	NZ
9.	Szerokość chodnika	Nie mniejsza niż 1,5 m	1,80 m	1,60 m	Z	Z

Legenda: Z – zgodny z normą; NZ – niezgodny z normą; ND – nie dotyczy.

Tabela 9. Subiektywna ocena parku im. F. Chopina

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	5	6	6	6	5,75
Dojazd/ dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 metrów)	6	6	6	6	6,00
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	6	5	5	6	5,50
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	5	4	6	4	4,75
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	6	6	5	4	5,25
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	5	1	4	2	3,00
Przystosowanie ławeczek (wysokość)	4	3	5	3	3,75

Tabela 10. Subiektywna ocena parku 700-lecia

Element architektury	Skala oceny od 1 do 6				Średnia
	KZ	MB	JM	AW	
Usytuowanie parkingu i oznakowanie miejsca dla osoby niepełnosprawnej	4	4	4	4	4,00
Dojazd/ dojście do głównego wejścia obiektu (ostatnie 10 metrów)	5	4	6	5	5,00
Przystosowanie głównego wejścia obiektu	4	4	5	4	4,25
Rodzaj nawierzchni wewnątrz obiektu	5	4	5	5	4,75
Szerokość ciągów komunikacyjnych wewnątrz obiektu	5	3	4	4	4,00
Przystosowanie toalet wewnątrz obiektu	1	1	1	1	1,00
Przystosowanie ławeczek (wysokość)	4	4	5	5	4,50

Adres korespondencyjny:

dr n. Katarzyna Dudek,
Instytut Nauk o Zdrowiu SAN,
ul. Gdańska 121, 90-113 Łódź